

AZ AFRIKAI LÓPESTIS ELLENI VÉDEKEZÉS KÉSZENLÉTI TERVE

2020. december

Az országos készenléti terv az afrikai lópestis megelőzéséről és leküzdéséről szóló 31/2002. (IV.19.) FVM rendelet 21§ (1) bekezdése alapján készült dokumentum.

Az országos készenléti terv alapján minden megyének megyei készenléti tervet kell összeállítani.

I. A BETEGSÉG ISMERTETÉSE:

II. ÁTALÁNOS HATÓSÁGI FELTÉTELRENDSZER

- II.1. Jogszábaii háttér
- II.2. Pénzügyi rendelkezések
- II.3. Irányítási láncolat

III. A JÁRVÁNY LEKÜZDÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK/SZERVEZETI EGYSÉGEK

- III.1. Országos Járványvédelmi Központ
- III.2. A megyei kormányhivatalok élelmiszerláncért felelős főosztályai
- III.3. Helyi Járványvédelmi Központ
- III.4. Szakértői csoport
- III.5. Anyagok és eszközök
- III.6. Személyi feltételek
- III.7. Feladatok járványmentes időszakban

IV. INTÉZKEDÉSI ÚTMUTATÓ

- IV.1. A Betegség gyanújának bejelentése
- IV.2. Mintavétel laboratóriumi vizsgálat céljából
- IV.3. Betegség és a betegségre vagy fertőzöttségre, vagy kontaminációra gyanús állatok leölése
- IV.4 Intézkedések a betegség hivatalos megállapítása után
- IV.5. Nemzeti bejelentés
- IV. 6. Nemzetközi bejelentés
- IV. 7. Kárbecslés
- IV. 8. Járványügyi szűrővizsgálatok
- IV. 9. Fertőtlenítési útmutató

V. KÉPZÉS ÉS BETEGSÉGGEL KAPCSOLATOS KÉSZENLÉT (kidolgozásuk folyamatban)

VI. KÖZVÉLEMÉNY TÁJÉKOZTATÁSA (kidolgozás folyamatban)

VII. MELLÉKLETEK (kidolgozásuk folyamatban)

I. A BETEGSÉG ISMERTETÉSE

I.1. Kórtan:

Reoviridae, Orbivirus

9 szerotípusa ismert, tojásban, egérben, adaptálás után különféle szövetekben szaporodik.

I.2. Járványtan:

Mortalitás: ló 70-95 %, öszvér 50%, szamár 10%

Fogékonyak a lófélék, ritkábban a kutya (fertőzött lóvértől vagy lóhústól fertőződhet)

Vektorok: fő vektorok a törpeszúnyogok *Culicoides* spp, (ritkábban szúnyog, kullancs)

Vírusforrás: fertőzött lovak-zsigerek, vér, váladékok, ondó, vizelet

I.3. Kórfejlődés:

Szúnyog→lokális nyirokszövet→viraemia→szervek, vérerek, nyirokerek→endothel károsító hatás→ödéma, vérzések→tüdő, szív működési zavar.

I.4. Tünetek:

Lappangási idő: 5-7 nap, de lehet 2-14 nap is (leghosszabb lappangási idő: 14 nap)

Perakut, Légzőszervi forma:

- láz (40-41°C), általános gyengeség.
- Légzésszám 60-75-re
- nehezített légzés
- izzadás
- görcsös köhögés
- hirtelen elhullások

Szubakut, ödémákkal, szívelégtelenséggel járó forma:

- Leggyakoribb forma
- 3-6 napig tartó láz (39-41°C) jelentkezik
- majd először a szem körüli szövetödémás duzzanata, követi az ajkak, a fej, a nyelv és a torok, később a nyak és a melltájék ödémája.
- Végző stádiumnál vérzések a kötőhártyán és a nyelv alsó felén.
- Szívelégtelenségben hullik el, a tünetek kezdete után 4-8 nappal. Ha túlél 3-8 nap alatt felszívódnak a duzzanatok.

Heveny légzőszervi forma:

- Láz (40-41°C) jelentkezik
- légzőszervi tünetek
- halál a tünetek kezdete után 1 héttel következik be.

Vegyes forma (légzőszervi és szívelégtelenség):

- Láz (40-41°C) jelentkezik
- enyhe légzőszervi tünetek
- ödémák
- elhullások.

Idült, lázas forma:

- Visszatérő, hullámzó láz, reggel alacsonyabb, délutánra emelkedik de max 40°C.
- Más tünetek ritkák esetleg a kötőhártya kipirult.
- Elsősorban szamarakban, zebrákban, immunis lovakban.

I.5. Kórbonctan:

- Tüdő ödéma, hydrothorax, hyperaemia.
- Mellüregben, fibrinben dús savó.
- Apró vérzések a savóshártyákon
- vesék kérgi részében, lép tokja alatt.
- Epi- és endocardiális vérzések.
- Vérzések a nyálkahártyákon.
- Ödéma a bőr alatt és a kötőszövetekben, izmokban.
- Gyomorfal ödémás, benne fekélyek lehetnek (OIE: vérzéses gastritis).

I.6. Kórjelzés

- Tünetek, kórbonctan, járványtan
- Vírusizolálás: szopós egér, embrionális hörcsögvese sejtvonal: BHK (baby hamster kidney), majomvese sejtvonal VeRo
- ELISA, KK (AGP, VN)

I.7. Elkülönítés

- lóarteritis (enyhébb lefolyás, kevésbé heveny)
- babesiosis (sárgaság, anaemia, vérkenet)
- lépfene (lépduzzanat)
- fertőző kevésvérűség

I.8. Megelőzés, védekezés:

- BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG ALÁ TARTOZÓ BETEGSÉG
- fertőzött területekről tiltott zebra, lófélék behozatala
- Behozatal csak engedéllyel, karanténna (EU jogszabályok által szabályozott módon).
- Általános járványvédelem, igazgatás: zárlat, leölés, rovarirtás
- Inaktivált vakcinák alkalmazása preventíven, góc körül nem fertőzött állomány vakcinázása (2x)
- Attenuált vakcinák endémiás területeken, ilyenkor a csikót is védi a kolosztrális immunitás 6 hónapig

II. ÁTALÁNOS HATÓSÁGI FELTÉTELRENDSZER

II.1. Jogszabályi háttér

Az afrikai lópestis elleni védekezéssel kapcsolatos törvényi felhatalmazás a jogszabályokban található:

- az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI törvény (továbbiakban: Tv.)
- az élelmiszerláncról és a hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.)
- az afrikai lópestis megelőzéséről és leküzdéséről szóló 31/2002. (IV.19.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet).
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012 (II.29)
- az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008 (VIII.30.) FVM rendelet
- az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013 (VIII.30.) VM rendelet
- a Tanács 92/35 EKG irányelve az afrikai lópestis elleni küzdelemre irányuló ellenőrzési szabályok intézkedések meghatározásáról
- a Tanács 2009/156/EK irányelve a lófélék mozgására és harmadik országból történő behozatalára irányadó állat-egészségügyi feltételekről
- az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/429 rendelete a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („Állategészségügyi rendelet”)
- a Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek megelőzésére és az e betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről.

II.2. Pénzügyi rendelkezések

Az afrikai lópestis járványkitörésekkel kapcsolatos kiadások főbb területei az alábbiak:

- megelőzés, felderítés és felszámolás érdekében tett hatósági intézkedések költsége;
- a hatóság által elrendelt állatok leölésének költségei;
- megsemmisített állati termékek után a gazdálkodókat ért károk megtérítése;
- járványügyi intézkedés során keletkezett állati eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- fertőzőszövetítő anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- rendkívüli élelmiszerlánc-esemény elhárítása során a hatóságnál felmerülő költségek;
- közcélú munkavégzés költségei;
- igénybevett földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag költsége;
- gazdálkodó szervezet aktív közreműködésre kötelezésének költségei.

A járványügyi intézkedések során felmerült igazolt költségek egy részét az állam megtéríti. A járványhelyzet elrendelésekor a NÉBIH Költségvetési Igazgatósága gondoskodik az egyedi elkülönítést biztosító kód (ún. pénzforráskód) létrehozásáról a Forrás SQL rendszerben, melyet valamennyi érintett szervezeti egység használni köteles a költségek elkülönítése és nyomon követése érdekében.

A kormány egyes kiadások fedezetét az éves költségvetésben az Agrárminisztérium „Állat, növény- és GMO-kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzatból a 74/2013. (VIII.30.) VM rendeletben leírtaknak megfelelően biztosítja az alábbiak szerint:

Kártalanítás (Éltv. 55.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján):

A kártalanítási összeg kifizetése érdekében a járási hivatal vagy a megyei kormányhivatal a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul - megküldi a NÉBIH-nek, mint a lebonyolításra kijelölt szervezetnek:

- a járványügyi intézkedések elrendeléséről szóló határozatot,
- a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyvet,
- a kártalanítási határozatot,
- a becslési jegyzőkönyvet, és
- a kártalanítási igény elbírálásához beérkezett számlák másolatát.

A NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak, amennyiben a fedezet rendelkezésre áll a fejezeti kezelésű előirányzaton.

Az NGM ill. a NAV állásfoglalása szerint a kártalanítás áfa alany ügyfél esetében áfa köteles tevékenység, a kártalanítás összegét ennek figyelembevételével kell megállapítani. A kártalanítási határozatban - a becslési jegyzőkönyv alapján – egyértelműen meg kell jeleníteni

- a kártalanítás nettó összegét;
- a 27%-os áfa összegét
- a kártalanítás bruttó, áfa növelt, folyósítandó összegét.

Az ügyfél az NFM, illetve a NAV a kártalanítástól számlát állíthat ki az eljáró megyei kormányhivatal vagy járási hivatal nevére, fizetési módként a “pénzügyi rendezést nem igényel” szöveget kell feltüntetni. A számlával a hivatalnak teendője nincs, mivel a kártalanítás folyósítását a NÉBIH végzi az AM-nél rendelkezésre álló forrás terhére.

Az aktív közreműködésre kötelezett (Éltv. 51.§ (3) bekezdés p) és q) pontja):

Az aktív közreműködő az intézkedés végrehajtását követően a megyei kormányhivatal nevére kiállított, a közreműködés költségeit tartalmazó számlát benyújtja a megyei kormányhivatalnak. A számla összege a megyei kormányhivatal költsége. A megyei kormányhivatal intézkedik a számla

kifizetéséről az aktív közreműködő felé, valamint a számlát és az aktív közreműködést elrendelő határozatot a végrehajtást követően tizenöt napon belül megküldi a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára, igazolva, hogy a számla az általa elrendelt járványügyi intézkedések végrehajtása során keletkezett. A NÉBIH, mint lebonyolító szervezet intézkedik az AM felé a forrás biztosítása érdekében, és a közreműködés költségeit - a számlák és az aktív közreműködést elrendelő határozat beérkezését követő hatvan napon belül - átutalja a megyei kormányhivatalnak, amennyiben a fedezet rendelkezésre áll a fejezeti kezelésű előirányzaton.

Állati eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségei (Éltv. 51.§ (3) bekezdés q) pontja):

A költségek megtérítésére a 74/2013.(VIII.30.) VM rendelet 8. §-ában foglalt rendelkezések az irányadóak, ezen kívül NÉBIH és ATEV Zrt. között kötött Megállapodás alapján az ártalmatlanítás költségéről ATEV Zrt. a NÉBIH részére állítja ki a számlát –kivéve, ha a közreműködő, azaz az illetékes megyei kormányhivatal másként nem nyilatkozik -, amelyhez csatolja a közcélú igénybevételt elrendelő határozat másolatát, valamint az abban foglaltak teljesítéséről szóló teljesítésigazolást. A teljesítésigazolás tételesen tartalmazza az elrendelt hatósági intézkedésekkel kapcsolatosan ártalmatlanításra átvett állati eredetű melléktermék kategóriánkénti mennyiségét, a szállítási és egyéb tételeket. NÉBIH intézkedik az AM felé a forrás biztosítása érdekében, és a benyújtott számlát rendezi, a számla összege a NÉBIH költsége.

Állami költségre történő vizsgálatok (Éltv. 51.§ i) pontja):

A diagnosztikai vizsgálatokat végző laboratórium (jelen esetben NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága budapesti laboratóriuma) megküldi a laboratóriumi vizsgálatokról szóló kimutatást a mintavétel helye szerinti illetékes megyei kormányhivatalnak. A megyei kormányhivatal igazolja, hogy a kimutatásban szereplő vizsgálatok a 74/2013. (VIII.30.) VM r. 10.§ (1) bekezdésben meghatározottaknak megfelelnek, az igazolást megküldi a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára. A NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik AM felé a vizsgálatok költségének megtérítése iránt.

Járványvédelmi intézkedés során felmerült egyéb költségek:

A járványvédelmi intézkedés során felmerült beszerzések megtérítése érdekében a megyei kormányhivatal illetve NÉBIH nevére kiállított, számlával és egyéb bizonylatokkal alátámasztott igazolt költségeinek utólagos megtérítésére érdekében NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik FM felé.

Az AM feladata „Állat, növény- és GMO-kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzaton rendelkezésre álló szabad forrás és várható kifizetések nyomon követése és szükség esetén az NGM-től az előirányzatra plusz forrás igénylése megfelelő szakmai és számszaki indoklás összeállításával. (felülről nyitás). Az AM a felülről nyitáshoz a NÉBIH-tól és a megyei kormányhivataloktól adatot kérhet a várható kifizetések megtervezése érdekében.

Az uniós vészhelyzeti alaphoz történő lehívás:

A költségek egy része az EU állategészségügyi vészhelyzeti intézkedések alaphoz társfinanszírozás formájában támogatásként lehívható.

A támogatás lehívása iránt NÉBIH Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatósága intézkedik.

Az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) megnövekedett feladatainak ellátása érdekében a megyei kormányhivatalok/AM egyes munkatársai kirendelésre kerülhetnek a NÉBIH-hez, az Országos Járványvédelmi Központba. A kirendelésekkel kapcsolatos költségek

viseléséről NÉBIH megállapodást kötött az egyes kormányhivatalokkal és AM-mel, mely szerint a kirendeléssel kapcsolatos kiadásokat Kormányhivatal/AM számfejti és fizeti ki a kirendelt kormánytisztviselők számára

A NÉBIH a kirendelések időszaka alatt felmerült kiadásokat bizonylatokkal (rendkívüli munkavégzést elrendelő dokumentumok, bérszámfejtéssel és kifizetés teljesítésével kapcsolatos dokumentumok, számlák) alátámasztott elszámolás alapján utólagosan megtéríti a kormányhivatalok/AM részére, valamint intézkedik a költségek lehívásáról az AM fejezeti előirányzat terhére

II.3. Irányítási láncolat

Az afrikai lópestis megelőzését és leküzdését az Agrárminiszter az Országos Főállatorvos útján irányítja.

Az Országos Főállatorvos járványmentes időszakban az afrikai lópestis megelőzésére irányuló tevékenységét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalon (a továbbiakban: NÉBIH) keresztül végzi. A NÉBIH-n belül az afrikai lópestis megelőzésével kapcsolatos tevékenység az Állategészségügyi Állatvédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: ÁÁI) feladatkörébe tartozik.

Járványkitörés esetén a betegség felszámolását az Országos Főállatorvos az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) útján irányítja. Az OJK a helyi járványvédelmi központok (a továbbiakban: HJK) munkáját közvetlenül irányítja. Ha az Országos Főállatorvos válsághelyzet fennállását állapítja meg, a NÉBIH és az AM érintett vezetőiből álló válságstábot összehívhatja. A válságstáb az OJK szakmai hatáskörét meghaladó feladatokat látja el.

A megyei járványvédelmi feladatokat járványmentes időszakban a megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és növény- és talajvédelmi / élelmiszerlánc-biztonsági és földművelésügyi főosztályai koordinálják.

A betegség kitörését követően a betegség helyi felszámolását a HJK irányítja. Azokban az esetekben, amikor Ket. szerint megyei hatáskörben határozatot vagy végzést kell hozni, akkor azt a HJK kiadmányozásra készíti elő a megyei főállatorvos számára, vagy a megyei főállatorvostól kapott írásbeli felhatalmazás alapján azt a HJK vezetője a megyei főállatorvos nevében kiadmányozza.

A betegség hatósági megállapítását megalapozó laboratóriumi vizsgálatok elvégzése Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: NRL) feladata. Az NRL a NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága (a továbbiakban: ÁDI) budapesti telephelyén (1143 Budapest, Tábornok utca 2.) van.

A betegség hatósági megállapítása az ÁDI eredményközlőjén alapszik.

A betegség felszámolását a Szakértői Csoport segítheti.

Az állategészségügyi szolgálat intézményrendszerének ábrázolását az 1. melléklet, az afrikai lópestis kitörést követő utasítási és információs láncolat ábráját a 2. melléklet tartalmazza.

II. 4. Kapcsolat más szervekkel

A hatékony védekezés megszervezésére a Kormány elrendelheti a rendvédelmi és a katasztrófavédelmi szervek közreműködését. Megyei szinten a kormányhivatalok biztosítják a katasztrófavédelmi szervek és az állategészségügyi szolgálat együttműködését.

III. A JÁRVÁNY LEKÜZDÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK/SZERVEZETI EGYSÉGEK

III.1. Országos Járványvédelmi Központ

Az OJK a NÉBIH-en belüli önálló szervezeti egység, a járványfelszámolást irányító országos szervezet.

III. 1.1. Az OJK feladatai:

- A járványkitörést követően irányítja a járványvédelmi stratégiát.
- Irányítja a helyi járványvédelmi központok munkáját.
- Kapcsolatot tart a Nemzeti Referencia Laboratórium szerepét betöltő ÁDI-val, az ÁAI-val, az Állatgyógyászati Igazgatósággal (a továbbiakban: ÁTI) és a Szakértői Csoporttal.
- A HJK-k részére – kérésükre – megszervezi szakemberek kirendelését (szükség esetén a válságstáb közreműködésével).
- Intézkedik a mentes területek járványvédelmének fokozásáról
- Nyilvántartja a védőkörzeteket és a megfigyelési körzeteket és gondoskodik arról, hogy a zárlat alatti területek listája a NÉBIH honlapján naprakész és elérhető legyen
- Intézkedik a fogékony állatok szállításának fokozott ellenőrzéséről, szükség esetén korlátozásáról, előterjesztést tehet harmadik országokból fogékony állatok behozatalának tilalmára, illetve állati termékek behozatalának korlátozására, illetve tilalmára.
- Rendkívüli eseménykor azonnal, egyébként napi jelentés formájában folyamatosan tájékoztatja az országos főállatorvost.
- Jelentést készít elő az AM számára az Európai Unió Bizottságának és a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatalnak (a továbbiakban: OIE).
- Kapcsolatot tart a rendészeti és katasztrófavédelmi szervezetekkel.
- Az Élelmiszerbiztonsági Kockázateértékelési Igazgatóság (a továbbiakban: ÉKI) közreműködésével tájékoztatja az elektronikus és írott sajtót.
- Eseménynaplót vezet.
- Munkaidőn kívüli időszakra, szabad- és munkaszüneti napokra ügyeletet szervez (szükség esetén a válságstáb közreműködésével).
- elsőfokú határozatot ad ki (zárlati terület alatt lévő vágóhíd kijelölése, gyanú alapján történő leölés elrendelése)

III.1.2. Az OJK elhelyezése és elérhetősége

NÉBIH
1024 Budapest, Keleti Károly u. 24. 2. emelet 202.

Központi telefon: 06-1/336-9415, fax: 06-1/336-9018
e-mail: ojk@nebih.gov.hu

III.1.3. Az OJK részére az alábbiakat kell biztosítani

- Megfelelő számú helyiséget a személyzet elhelyezésére.
- A távközlési eszközöket beleértve telefonokat (mobil), fénymásolókat, nyomtatókat, számítástechnikai eszközöket, számítógép hálózatot, irodafelszereléseket.
- A települések 1:15.000, a megyék 1:150.000 méretarányú térképét;
- Térinformatikai támogatást:
 - kitörések, gyanúk és mintázott gazdaságok elektronikus ábrázolása
 - állattartó beazonosítása
 - kitörés jellege (elsődleges/másodlagos),
 - gyanú dátuma,
 - megerősítés dátuma,
 - korlátozás alatti területek ábrázolása,
 - kitörések közötti kapcsolatok ábrázolása,
- A kormány megbízottak és járási hivatalvezetők listáját és elérhetőségeit (3. melléklet),
- Azon szervezetek listáját és elérhetőségeit, melyeket a járványkitörésekről értesíteni kell (4. melléklet);
- Azon személyek (állatorvosok) címlistáját, akik fertőző állatbetegségek leküzdésében gyakorlati tapasztalatot szereztek (feltüntetve nyelvismeretüket és szakmai tapasztalataikat), így igénybe vehetők a szakértői csoportban vagy a HJK-okhoz kirendelhetők.

III.1.4. Az OJK személyi állománya

OJK vezető: a járványügyi igazgatás területén kiemelkedő gyakorlattal rendelkező állatorvos
tagok: egyszerre legalább 3 fő megfelelő igazgatási gyakorlattal rendelkező állatorvos az alábbi szakterületekről:

járványügy,
állatvédelem,
élőállat-kereskedelem,
állati eredetű melléktermék;

III.2. A megyei kormányhivatalok élelmiszerláncért felelős főosztályai

A megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonságért felelős főosztálya (a továbbiakban: megyei főosztály) gondoskodik járványmentes időszakban a járványvédelem magas szinten tartásáról.

A megyei főosztály feladatai

- elkészíti a megye készenléti tervét,
- gondoskodik az állattartók tájékoztatásáról, az állatorvosok betegséggel kapcsolatos továbbképzéséről,
- megszervezi a megyei szimulációs gyakorlatokat,
- gondoskodik a járványvédelemhez szükséges eszközök, anyagok beszerzéséről ill. rendelkezésre állásáról, beleértve a mintavételi- és bonceszközöket,
- megszervezi a járványfelszámolásba bevont állatorvosok kommunikációs rendszerét, biztosítja az ehhez szükséges eszközöket,
- gondoskodik megfelelő fertőtlenítő kapacitásról, fertőtlenítő anyagot készletez,
- a munkaidőn kívüli időszakra és munkaszüneti napokra ügyeletet szervez,
- afrikai lópestis gyanú esetén haladéktalanul felállítja a HJK-t vagy HJK-kat,
- koordinálja a megyén belüli HJK-k munkáját és kapcsolatot tart a többi érintett megyével
- járvány fennállásakor napi jelentést küld az OJK-nak, mely tartalmazza:
- zárlati intézkedésekről szóló határozatok
- szűrések
- gyanúk (tulajdonos/állattartó neve, telephely, GPS koordináta, állatok létszáma, kora, ólak száma, elhullások száma, tünetek)
- leölések helyszíne, időpontja (állatvédelmi célú elölönítve)
- fertőtlenítések helyszíne, időpontja
- feloldási határozatok
- korlátozás alatti területekkel kapcsolatos szállítások engedélyezése, tiltása

III.3. Helyi Járványvédelmi Központ

A Helyi Járványvédelmi Központot afrikai lópestis vagy annak gyanúja megállapítását követően az a megyei főállatorvos hozza létre, akinek illetékességi területén a betegséget megállapították.

III.3.1. A HJK tagjai:

A Helyi Járványvédelmi Központ vezetőjét és tagjait a megyei főállatorvos nevezi meg

A HJK vezetője a járványügyi igazgatás területén nagy gyakorlattal rendelkező állatorvos, tagjai állatorvosok. Munkájukat szükség esetén segíti gépkocsi vezető, adminisztrátor. A HJK személyi állományát a megyei készenléti tervben meg kell nevezni (hány fő, milyen feladatokat lát el a megyéből ill. járásokból).

A HJK vezetőjét és tagjait a HJK felállításakor megbízólevéllel kell ellátni. A HJK tagjai a betegség megszűntéig más tevékenységgel nem foglalkozhatnak.

A HJK-t az OJK irányítja és ellenőrzi. A HJK a feladatait a főosztály és a járás apparátusával, valamint kirendelt állatorvosokkal hajtja végre. A HJK feladatait csoportosítani kell, és a feladatcsoportokhoz felelősöket kell rendelni.

A megyei készenléti tervnek tartalmaznia kell a HJK rendelkezésére bocsátható helyiségeket, a szükséges eszközök és járművek listáját és ezek átcsoportosítási lehetőségeit. A helyi készenléti tervben rögzíteni kell, mely tevékenységet kívánják szerződéses szolgáltatás keretében biztosítani, és ezeket a szerződéseket kivel kötik majd meg.

III.3.2. A HJK részére biztosítani kell:

a fogékony állattartó telepek listáját,
a vágóhidak, húszemek listáját és elérhetőségét,
a szállító eszközökkel, földmunka gépekkel rendelkezők listáját és elérhetőségét,
a megsemmisítést végző vállalkozás(ok) listáját és elérhetőségét,
a megye 1:150.000 léptékű és a települések 1:15.000 léptékű térképét,
a szükséges nyomtatványokat.

III.3.3. A Helyi Járványvédelmi Központ feladatai:

A HJK a megyei főállatorvossal, az OJK-val és a szakértői csoporttal együttműködve kialakítja a helyi szintű védekezési-felszámolási stratégiát (beleértve az esetleges megelőző célú leölések elrendelését: ld. 6. melléklet); tájékoztat; koordinálja és felügyeli a fertőzött (vagy fertőzöttségre gyanús) létesítményekre elrendelt intézkedések végrehajtását; beszerzi a kártalanítási eljárás értébecsléseihez szükséges adatokat. A HJK a fenti feladatok ellátásához szükséges munkaerőigényt felméri és azt jelzi a főosztálynak. A vészhelyzetekre való felkészülés részeként folyamatos telefonos elérhetőséget kell biztosítani. A napi tevékenységről és az egyéb eseményekről a HJK napi jelentést készít, melyet 16 óráig megküld a megyei főosztály és az OJK részére. A helyi járványvédelmi központ támogatást nyújt a szakértői csoportnak a vizsgálatok elvégzésénél.

III.3.3.1. Meghatározza a felszámoláshoz szükséges lépéseket, ezek prioritási sorrendjét, tervet készít és kinevezi az egyes feladatokért felelős személyeket.

III.3.3.2. Meghatározza a korlátozás alatti területeket, ehhez felhasználja az alábbi adatokat:

- az érintett telephely és környezetében lévő telephelyek
 - járványvédelmi biztonsági szintje
 - járványügyi kockázatot jelentő kapcsolatai a ló ágazatban
- vizes élőhelyek közelsége,
- Megszervezi a takarmánykeverők és –szállítók működésének ellenőrzését,
- Megtiltja különféle lóversenyek szervezését, tartását
- Megszervezi az állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományai zártságának vizsgálatát,
- Megszervezi a járványügyi vizsgálatokat

III.3.3.3 Teleplátogatások, mintavételek

- meghatározza azokat a telephelyeket és állatállományokat, amelyeket állatorvosnak kell meglátogatnia,
- meghatározza azokat a telephelyeket és állatállományokat, amelyekből mintát kell venni,
- fenti pontokon belül fontossági / időrendi sorrendet állít fel,
- megszervezi az állatorvosok helyszínre jutásának és helyszíni munkájának feltételeit (gépjármű, üzemanyag, védőruházat, mintavételi eszközök, formanyomtatványok),
- megszervezi a minták ÁDI-ba juttatását és tájékoztatja az ÁDI-t a mintaküldésről.

III.3.3.4. járványügyi nyomozás

A HJK a fertőzött gazdaságokban előre- és visszairányuló járványügyi nyomozást végeztet, ennek eredményéről tájékoztatja az OJK-t és az érintett megyei főosztályokat.

A járványügyi nyomozás része az állattartóval készített „interjú”.

A nyomozást, ha a telephelyen az állatok leölésére sor kerül, a leölés előtt meg kell kezdeni:

- az állatok leírása (mikor, honnan érkeztek, milyen járművel, letelepített darabszám, telepítéskori életkor, istálló napló adatai, esetleges tünetek)
- tartástechnológia részletezése (telepi alaprajz, a napi telepi rutin leírása, a lehetséges fertőzési utak feltárása)
- az utolsó hónap eseményei (állatok be- és kiszállítása, rakodás, vakcinázás, takarmányszállítás, karbantartási, felújítási munkák, egyéb események...), különös tekintettel a lópestis fertőzés leghosszabb lappangási idejére (14 nap)
- a leghosszabb lappangási időn belüli be- és kiszállítás ismeretében értesíteni az OJK-t és az esetlegesen illetékes másikkal
- látogatók (családtagok, ismerősök, alkalmi látogatók, dolgozók, szerződéses kapcsolatok, ATEV...)

Ahol lehetséges, azok a lófélék, amelyek érintkezhettek a fertőzött lóval a megelőző 40 napon belül (az OIE által ajánlott fertőző periódus) nyomonkövetést kell végezni, megvizsgálnak és tesztelni az afrikai lópestis fertőzés bizonyítékaira. A nyomon követhető állatokkal érintkező lófélék szintén vizsgálhatók és mozgáskorlátozásoknak kell alávetni. Ha az érintett állatok elhagyták Magyarországot a nyomonkövetési vizsgálatok előtt, úgy a rendeltetési országot tájékoztatni az AM/NÉBIH közreműködésével a ló/lovak egészségi állapotával kapcsolatos aggályokról.

A HJK meggyőződik a fertőzés közvetítésére képes állatok és termékek forgalmi korlátozás alá helyezésének megtörténtéről, az anyagok, eszközök, járművek és egyéb tárgyak fertőtlenítéséről ártalmatlanításáról.

III.3.4. Tájékoztatás

Sajtónyilatkozatot csak az Országos Főállatorvos tehet, ill. akit ezzel a feladattal megbíz.

A HJK kommunikációs feladatai az alábbiakat foglalják magukban:

- helyi szokások szerint közzé teszi az intézkedésekről szóló információkat,
- kapcsolatot tart az intézkedésekkel érintett állattartókkal,
- más állattartók megkereséseire választ ad,
- helyi társhatóságok megkereséseire választ ad,
- közzé teszi az OJK által készített sajtóanyagokat.

III.3.9. Koordinálja és felügyeli a fertőzött (vagy fertőzöttségre gyanús)

járás által elrendelt intézkedések (zárlat, leölés, ártalmatlanításra szállítás,

takarítás-fertőtlenítés) elrendelését és végrehajtását

III.5 Zárlat

- meghatározza a zárlat és a szállítási tilalmak érvényesítése ellenőrzésének módját (szükség esetén társhatóságok bevonásával)

III.6. Leölés, ártalmatlanítás, takarítás és fertőtlenítés

- feladatok, végrehajtók és felelősök kijelölése (állatorvosok, fogóemberek, leölők, rakodók, kiszolgálók)

feladatok	leírás	kompetencia	létszám	név, beosztás
terület és létesítmény biztosítása	zavartalan munkavégzés lehetőségének megteremtése	rendőrség, katasztrófavédelem		
befogás	élő madarak kezelése	fogóember, telepi gyakorlat		
mintavétel	OJK által előírt minták	állatorvos		
kábítás, leölés és fertőtlenítés felügyelete	módszertől függő	állatorvos		
kábítás és leölés végrehajtása	módszertől függő	VH-i gyakorlat		
takarítás és fertőtlenítés	előzetes fertőtlenítés a munkafolyamatok között	fertőtlenítő mester		
rakodás	állathullák, egyébek mozgatása	-		
kiszolgálás	ivóvíz, étel, pihenési lehetőség biztosítása	-		
eü.-i szolg.	munkavédelem	orvos, orvosasszisztens		
adminisztráció	munkanapló vezetése	adminisztrátor		
készletezés	anyagok, eszközök, felszerelések, védőruházat kezelése	adminisztrátor		

- nyilvántartja és kezeli a járványügyi készleteket,
- nyilvántartja, és szükség szerint beszerzi a szükséges eszközöket,
- biztosítja a területet (a rendőrség és a katasztrófavédelem segítségével megszervezi az érintett létesítmény és az oda vezető utak lezárását),
- biztosítja, hogy a gazdaságban csak a felelős állattartó, illetve megbízottja, valamint a leölésben közreműködők maradjanak (családtagok, ismerősök ne),
- biztosítja, hogy a nem fogékony állatokat biztonságos módon elszállítsák,
- megszervezi a leöléshez szükséges fogóembereket, munkájukat adminisztrálja

- biztosítja a leölésben részt vevők munkavédelmi és egészségügyi ellátását,
- egyeztetve az ATEV-vel megszervezi és adminisztrálja az ártalmatlanításra szállítást,
- megszervezi és adminisztrálja a takarítást és a fertőtlenítést,

III.7. Kártalanítási adatgyűjtés

A kártalanítási eljárás szabályos és gördülékeny lefolytatásának előfeltétele, hogy a szükséges adatok már az intézkedések végrehajtása során rögzítésre kerüljenek. A felvett adatok helyességét, egyértelműségét (az állandó azonosító adatokat és az elektronikusan tárolt egyéb adatokat-TIR/OLIR) mielőbb ellenőrizni kell.

A kártalanítási akta kötelező elemei:

- helyszíni jegyzőkönyv, mintakísérő irat
- laboratóriumi eredményközlő
- leölési határozat (a leölés okát feltüntetve: pl. megerősítés, gyanú, preventív, állatvédelmi) (7. melléklet)
- leölés és állathulla ártalmatlanítás igazolása (leölési jegyzőkönyv – melyben szerepelnie kell, hogy az állattartó mikor jelentette a betegséget az állatorvosnak, ATEV-jegy)
- takarmány ártalmatlanítás, takarítás, fertőtlenítés igazolása (szállítólevelek, eljárási jelentések) (8. melléklet: eljárási jelentés, 9. melléklet: takarítás, fertőtlenítés)
- betelepítési okmány (lóútlevél, állategészségügyi igazolás)
- istállónapló (a leölésig vezetve legalább az elhullást, lehetőleg az esetleges tüneteket, kezeléseket is feltüntetve)
- becslési jegyzőkönyv (állatok, takarmány, egyéb eszközök kategóriánként) (10. melléklet)
- kártalanítási határozat (11. és 12. melléklet)
- kifizetési igazolás

Az egyes dokumentumokat állattartó/telep szerint aktába kell rendezni, az intézkedéseket az aktában nyomon kell követni. Ellenőrizni kell, hogy a begyűjtött dokumentumok egyértelműen és ellentmondásmentesen alátámasszák a becslési eljárás során megítélt kártalanítási összeget, szükség esetén a javításról/hiánypótlásról egy héten belül gondoskodni kell. Az aktákról havonta összesítést kell készíteni és jelentést kell tenni az OJK felé. Heti két-háromnál több akta esetén erre a feladatra külön adminisztrátort kell kijelölni.

III.8. A HJK feladatainak támogatása

A rendőrség és helyi katasztrófavédelmi szervek a megyei kormányhivatal kérésére segítséget adnak a fertőzött terület biztonságos lezárásához és a zárlati intézkedések megvalósításához.

A helyi önkormányzat az állategészségügyi hatósággal együtt felelős a zárlati intézkedések fenntartásáért.

A helyi járványvédelmi központok a főosztályok személyi állományát veszik igénybe.

Járványkitörés esetén a HJK vezetője kérheti további személyi állomány igénybevételéhez a megyei főállatorvost. Járványkitörés esetén a folyamatos (24 órás) készenléti szolgálat személyi hátterének megszervezése a megyei főállatorvos feladata.

III.4. Szakértői Csoport

Az afrikai lópestis járványkitörés hatékony elfojtásának érdekében biztosítani kell a gyors diagnózist, a fertőzés forrásának felderítését, a haladéktalan állat-egészségügyi igazgatási intézkedések megtételét. Ennek érdekében az országos főállatorvos a járványvédelmi

feladatok támogatására, az afrikai lópestis terén különleges szakértelemmel rendelkező szakértői csoportot hozhat létre a fertőző betegségek megelőzésében és leküzdésében jártas igazgatási és laboratóriumi szakemberekből, továbbá szükség esetén oktatással vagy kutatással foglalkozó állatorvosokból, virológusokból vagy biológusokból, illetve egyéb szakemberekből.

Járványmentes időszakban a szakértői csoport az országos főállatorvos felkérésére, de évente legalább egyszer köteles összeülni.

Az afrikai lópestis gyanúja ill. a betegség megerősítése esetén a szakértői csoport az országos főállatorvos értesítése alapján, az OJK vezetésével azonnal köteles összeülni. Az OJK felkérése esetén a szakértői csoport kijelölt tagjai az érintett területre kiszállnak.

III.4.1.A szakértői csoport vezetője és tagjai

A szakértői csoport vezetője:

az országos főállatorvos által kijelölt – kiemelkedő szakmai ismeretekkel és járványügyi igazgatási gyakorlattal rendelkező – állatorvos.

A szakértői csoport állandó tagjai az alábbi szervezetek által delegált tagok

AM Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály,

a NÉBIH ÁAI

NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság,

NÉBIH ÁTI,

NÉBIH Lóútlevel Iroda

képviselői. A tagok közül ki kell jelölni egy jegyzőkönyv-vezetőt.

A szakértői csoport meghívott tagjai az alábbi szervezetek munkatársai közül, az aktuális igények szerint kerülnek ki:

Állatorvostudományi Egyetem,

MTA Állatorvos-tudományi Kutatóintézet,

a Magyar Állatorvosi Kamara,

a közegészségügyi hatóság,

a természetvédelmi hatóság,

a Lótenyésztők Országos Szövetsége,

ATEV Zrt.

III.4.2.A szakértői csoport székhelye:

A szakértői csoport székhelye a NÉBIH székhelye. Rendelkeznie kell számítástechnikai és informatikai eszközökkel, szükség esetén mintavételi eszközökkel. A szakértői csoport tagjai az OJK felkérése esetén továbbképző értekezleteket és tanfolyamokat tartanak. Az ülések helyszíne a NÉBIH ÁDI tanácsterme, a NÉBIH központ vagy az AM valamely tárgyalóterme, vagy a NÉBIH pünkösdfürdői továbbképző központja.

A szakértői csoport működéséhez szükséges technikai és pénzügyi feltételeket a Minisztérium, a NÉBIH ill. az OJK biztosítja.

III.4.3.A szakértői csoport feladatai:

A szakértői csoport diagnosztikai, járványügyi és derogációkkal kapcsolatos kérdésekben, továbbá humán-egészségvédelmi, leölés-ártalmatlanítási és talaj- és természetvédelmi kérdésekben hozott állásfoglalásával járul hozzá az OJK tevékenységéhez. A szakértői csoport összefoglaló szakmai jelentést készít a megyei jelentések és a helyszíni vizsgálatok alapján.

A szakértői csoport részére az alábbi adatokat kell eljuttatni:

a fertőzött telep(ek) helye és a közvetlen környezet lóállománya,

a fertőzött telep(ek) állatlétszáma,

a telep(ek)en alkalmazott tartástechnológia,

a telep(ek)en található nem fogékony állatok fajára és száma,

a fertőzött telep(ek)ről küldött minták, beleértve a vizsgálatok eredményét is,

- elhullott állatok száma,

a fertőzés behurcolásának feltételezhető időpontja,

a fertőzés veszélyének leginkább kitett telepek (figyelembe véve a helyi meteorológiai viszonyokat is),

a járványtani nyomozás eddigi állása,

III.4.4. A jelentésnek az alábbiakra kell kitérnie:

A további mintavételek szükségességére, külön mérlegelés alapján az érintett telephelyen a korlátozás alá kerülő területeken és országosan a szerológiai szűrővizsgálatok tekintetében.

A szükséges mintavételekre területi és faj szerinti elosztásban kell javaslatot tenni, meghatározva az ideális időkeretet is.

a betegség tovaterjedésének megakadályozására teendő legsürgősebb intézkedésekről,

a telepen lehetséges állatleölési lehetőségek összehasonlításáról,

az állati hullák ártalmatlanításának módjáról,

az egyes korlátozó intézkedések enyhítésének lehetőségeiről

a további járványvédelmi intézkedések bevezetéséről figyelembe véve a 2005/94/EK Tanácsi Irányelvben leírt lehetőségeket,

valamint a vakcinázás szükségességéről és kivitelezésének lehetőségéről.

A szakértői csoport véleményét a jegyzőkönyv alapján öt napon belül meg kell fogalmazni, majd elektronikus úton a szakértői csoport rendelkezésére kell bocsátani kiegészítés és javítás céljából. A szakértői csoport a véleményt az országos főállatorvos és az OJK részére a lehető leghamarabb, de nyolc napon belül megküldi.

III.5. Anyagok és eszközök

A terepen dolgozó állatorvosokat a főosztály ellátja:

személyi védőfelszereléssel (gumicsizma, vízhatlan ruha, gumikesztyű, orrot és szájat védő maszk, szemüveg)

személyi fertőtlenítéshez szükséges anyagokkal és eszközökkel,

diagnosztikai eszközökkel, bonceszközökkel,

mintavételhez szükséges eszközökkel.

A fent felsorolt anyagokat és eszközöket a főosztály készletezi olyan mennyiségben, hogy az járványkitörés esetén az első 2 héten a kirendelt szakemberek hatékony és biztonságos munkavégzését biztosítani tudja. Ezeket a készleteket elkülönítetten kell kezelni, hogy szükség esetén a HJK részére könnyen átadható legyen.

Szükség esetén további anyagok és eszközök az OJK-tól / válságstábtól igényelhetők. Az állatok leöléséhez szükséges eszközök és berendezések beszerzését a főosztály biztosítja az OJK / válságstáb közreműködésével.

A megrendelt, kiszállított és felhasznált anyagokról, eszközökről az OJK/válságstáb részletes nyilvántartást vezet, különös tekintettel az eutanáziára alkalmazandó állatgyógyászati készítményekre, anyagokra.

A járvány leküzdéséhez rendelkezésre állnak az állategészségügyi szolgálat épületei, járművei, telefonjai, faxai, számítógépes hálózata, fertőtlenítő felszerelései, laboratóriumai. A járvány idejére a Miniszter külön, folyamatosan (éjjel-nappal) rendelkezésre álló gépkocsit és gépjárművezetőt biztosít az országos főállatorvos, illetve az Országos Járványvédelmi Központ vezetője részére.

Zárt vágására a vágóhidakat szükség esetén, járványos időszakban – a vágóhíddal történt egyeztetés alapján – a Helyi Járványvédelmi Központ (HJK) vezetője jelöli ki. A hullák és egyéb hulladékok, anyagok ártalmatlanná tételére kijelölt üzemek listája az 13. sz. mellékletben található.

III. 6. Személyi feltételek (kirendelt szakemberek és segéderő)

Járványveszély esetén a szolgáltató állatorvos az illetékes megyei főállatorvos által közcélú munkavégzésre az Éltv. 53. § (3) bekezdés szerinti megállapodás alapján, díjfizetés és költségtérítés ellenében igénybe vehető. A szolgáltató állatorvos a közcélú igénybevételnek köteles eleget tenni, amelynek végrehajtása során közfeladatot lát el, és a hatósági állatorvost megillető védelemben részesül.

Segéderőt a HJK a munkaügyi szabályok betartása mellett közvetlenül alkalmaz, vagy munkaerő közvetítéssel foglalkozó szervezettől igényel. Kapcsolatot tart a megyei munkaügyi központtal.

A kirendelt szakemberek és az alkalmazott segéderő költségeinek elszámolását a megyei kormányhivatal illetékes részlege végzi.

Más megyékből történő kirendelés esetében az OJK és a válságstáb működik közre.

Az állatok leölésében, egyéb járvány felszámolására irányuló tevékenységben csak olyan személyzet (tulajdonos) vehet részt, aki a betegséggel és leküzdésével kapcsolatos ismeretekről hatósági állatorvos által ki lett oktatva és ezek tudomásul vételét aláírásával is igazolta.

IV. 7. Feladatok járványmentes időszakban

III.7.1.A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI feladatai:

- A készenléti tervet legalább ötévente egyszer felülvizsgálja, aktualizálja,
- elvégzi a betegség hazai előfordulására vonatkozó kockázatbecslést
- a kockázatbecslés alapján javaslatot tesz a szükséges virológiai és szerológiai monitoring mértékére,
- közreműködik a képzési programok megszervezésében, és szakembereket jelöl ki az Európai Unió képzési programjaiban való részvételre,
- szimulációs gyakorlatokat szervez,
- tájékoztató/ismeretterjesztő kampányokat szervez.

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI abban az esetben, ha a járványügyi helyzet megköveteli:

- a készenléti tervet aktualizálja, különös tekintettel az elérhetőségi adatok ellenőrzésére,
- összehívja a válságstábot és a szakértői csoportot a feladatok konkretizálása érdekében,
- a járványhelyzet és a szakértői csoport véleménye alapján javaslatot tesz az országos főállatorvosnak a monitoring vizsgálati szám növelésére,
- összeírást készítet főosztályokkal az állattartó telepek, állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományainak, valamint a ló telepek létszámáról (cím, egyedszám, faj, dolgozói létszám),
- felméri a rendelkezésre álló anyagok és eszközök készleteit és ekkor veszi számba a humán erőforrást a megyei főosztályoktól kért jelentések alapján,
- nagy-létszámú lótelepeken telepeken látogatási tilalmat rendel el,
- aktuális pénzügyi becslést végez (áránlatokat kér be) egy lehetséges hazai járvány előfordulása esetére (leölés, ártalmatlanítás, fertőtlenítés, kártalanítás, egyéb költségek),
- elemzést készítet a szakértői csoporttal arra vonatkozóan, hogy mely árukategóriák és országok forgalma jelent veszélyt a lóinfluenza terjesztése szempontjából a vírus behozatalára és továbbvitelére.
- a nemzetközi helyzet függvényében behozatali tilalmat rendelhet el egyes harmadik országokra és árukategóriákra.
- tájékoztatja a társhatóságokat, a lakosságot, a lovas-szektor, a médiát és az egyéb érintett szervezeteket a megtett intézkedésekről.

III.7.2.A megyei főosztályok feladatai:

A megyei készenléti tervet legalább ötévente egyszer felülvizsgálja, aktualizálja. A betegséggel kapcsolatos szakmai ismereteket frissen tartja és a készenléti fenntartja. Igény esetén a betegséggel kapcsolatban készenléti gyakorlatokat szervez és bonyolít le hatósági és magán-állatorvosok számára. Kapcsolatot tart a területi diagnosztikai intézetekkel és az ÁDI-val. Igény/szükség esetén tájékoztató akciókat szervez az állattartók részére.

A kormányhivatal / főosztály kapcsolatot tart a társhatóságokkal és egyéb szervezetekkel:

- Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Megyei Rendőr-főkapitányság
- helyi önkormányzatok
- az állatok-, és állati termékek kereskedelmével foglalkozó gazdasági szervezetek képviselői szerveivel,
- helyi lovas érdekképviselői szervezetekkel, lóversenyek szervezőivel
- a piacokkal, a vágóhidakkal és az állati hullák ártalmatlanná tételére szolgáló létesítményekkel,
- Magyar Állatorvosi Kamara megyei szervezetével.

A Főosztály feladatai abban az esetben, ha a járványügyi helyzet megköveteli

- a megyei készenléti tervet aktualizálja (különös tekintettel az elérhetőségi adatok ellenőrzésére),

- összeírást készít az állattartó telepek, állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományainak, valamint a lóállományok állományok létszámáról (cím, faj, egyedszám, dolgozói létszám),
- elkészíti a települések, országrészek vagy az ország kockázati csoportokba való besorolását.

IV. INTÉZKEDÉSI ÚTMUTATÓ

IV. 1. A betegség gyanújának bejelentése:

Az Éltv. 18.§ (1) bekezdés f) pontja, illetve a rendelet 5. §-a bejelentési kötelezettséget ír elő az afrikai lópestis fertőzősége, fertőzőség vagy kontamináció gyanújára vonatkozóan. A jelentés megtételére mindazon személyek kötelesek, akik az állatok felügyeletét, őrzését, gondozását, ápolását, felvásárlását, szállítását, levágását, vagy az állati hullák ártalmatlanná tételét foglalkozásszerűen látják el. A bejelentést szóban (telefonon vagy személyesen), írásban vagy megbízott útján kell megtenni a hatósági állatorvosnak.

A település területére ellátási kötelezettséget vállalt bármely állatorvos a gyanúról szóló bejelentést követően köteles haladéktalanul értesíteni a járási főállatorvost a további – a jogszabályban előírt - intézkedések megtétele érdekében.

IV.1.2. Járási főállatorvos kötelezettségei gyanú esetén:

A telephely állatlétszámát megállapítani, az állatlétszámot folyamatosan vezetni, a betegség megállapítására vagy kizárására a telephelyen található valamennyi lófélét klinikai vizsgálat alá vonni, az elhullott állatokon boncolást végezni a felboncolt állatok tüdejéből, májából vizsgálati anyagot, a beteg állatból, vérmintát venni és futár útján elküldeni a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságába (továbbiakban: NÉBIH-ÁDI)

annak eredményét jelenteni a megyei élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak,

a telephelyet hatósági megfigyelés alá vonni,

sorjegyzékbe venni azokat a helyeket, melyek a vektornak kedvező élethelyet biztosítanak és ahol annak túlélése lehetséges,

a járási (fővárosi, kerületi) népegészségügyi intézeteket értesíti és a vektor irtását elrendelni, járványügyi nyomozást megindítani

IV.1.3. Az állattartó a járási főállatorvos által elrendelt kötelezettségei gyanú esetén

- a szúnyogok távol tartása a lófélék tartási helyétől, repülőellenes szerek, szúnyogháló, rovarcsapda használatával,
- gondoskodni arról, hogy a telephelyről lófélét ne vigyenek ki,
- gondoskodni az elhullott állatok és hulladékok ártalmatlanításáról
- gondoskodni a telephelyen tartott ebek zárva tartásáról

IV.1.4. A megyei élelmiszerlánc biztonsági és állategészségügyi igazgatóság járványvédelmi megfontolásból a 1.2.1.1. és az 1.2.1.2. pontok alatt felsorolt intézkedéseket kiterjesztheti más telephelyekre.

A rezervátumok szabadon élő állatai számára ezen intézkedéseken túl már járványmegelőző célú intézkedéseket is elrendelhet

IV.2. Mintavétel laboratóriumi vizsgálat céljából

A fertőzést okozó vírus típusának meghatározása céljából a rendelet vizsgálati anyag vételét rendeli el, amelyet futár útján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (továbbiakban: NÉBIH) Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságára (1149 Budapest, XIV. Tábornok utca 2.) kell küldeni.

IV.3. Beteg és betegségre vagy fertőzöttségre gyanús állatok, vagy kontaminációra gyanús állatok leölése valamint a leölt tetemek ártalmatlanítása

IV.3.1. Leölés

Ha a járási főállatorvos az afrikai lópestist megállapította, elrendeli a helyi zárlat alatt álló telephelyen valamennyi megbetegedett és afrikai lópestis betegségre gyanús lóféléjének leölését. A leölést a helyi zárlat alatt lévő helyen kell végrehajtani, vagy az állatok szükség esetén zárt vágás keretében vágóhídon levághatók.

A zárt vágást lebonyolító vágóhidat a vágóhíddal és az OJK-val lefolytatott egyeztetést követően az HJK jelöli ki.

A további vírusszaporodás megelőzése érdekében rendkívüli fontossággal bír, hogy az érintett állomány, valamint az ugyanabban a csoportban, illetve üzemegységben lévő kontakt állatok értékének felbecsülése után a leölés lehető legrövidebb időn belül megtörténjen.

Az állatok leölését – beleértve a diagnosztikai célú leölést is – a betegségterjesztő anyagok, eszközök és tárgyak megsemmisítését a területileg illetékes járási főállatorvos határozattal (a továbbiakban: leölési határozat) rendeli el. A leölési határozat a Tv. 42. §-ának (1) d) pontja alapján – fellebbezésre való tekintet nélkül – azonnal végrehajtandó. A leölés módszerét a járási főállatorvos dönti el az alábbiak szerint, amelyről írásban értesíti a HJK-t az állomány adatainak (faj, egyedszám, tartási mód, istállók száma, leölési mód kivitelezhetősége) feltüntetésével. A leölést az állatok leölésük során való védelméről szóló 1099/2009/EK tanácsi rendelet előírásai szerint, az állatvédelmi szempontok betartásával kell elvégezni. Az e jogszabályban engedélyezett, a fertőzött állományok leölése során használható módszerek a leölési táblázatban foglaltak szerint alkalmazandók.

A HJK gondoskodik a leöléshez szükséges anyag, eszköz és humán erőforrás kiszámításáról. A szükséges igényeket a kormányhivatal felé, szükség esetén az OJK és a válságtáb felé továbbítja.

Szükség esetén a HJK írásban kéri az OJK-tól a vágóhídon történő leölés engedélyezését.

A leölést a hatósági állatorvos köteles felügyelni. A leölést úgy kell megszervezni, hogy nappali világosságban történjen. Ha a leölést sötétedés után kell elvégezni ez csak megfelelő mesterséges világítás mellett lehetséges a balesetvédelmi előírások figyelembe vételével. A leölést végző szakembereket megfelelő védőruházattal és gumicsizmával kell ellátni, amelyet a leölés elvégzése alatt közreműködő személyzet köteles viselni. A leölési munkában a résztvevők számára annak megkezdése előtt a leölést vezető köteles járványvédelmi oktatást tartani, valamint nyilatkozatokat a résztvevőkkel alá kell íratni.

NÉBIH útmutatók

1.

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/458753/%C3%81llatv%C3%A9delmi+%C3%BAtmutat%C3%B3+az+%C3%A1llatok+k%C3%A1b%C3%ADt%C3%A1s%C3%A1hoz+%C3%A9s+le%C3%B6l%C3%A9s%C3%A9hez.pdf/e4f085c2-4fbc-4cf2-92c5-6c817789957e>

2.

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/458753/%C3%81llatv%C3%A9delmi+%C3%BAtmutat%C3%B3+az+%C3%A1llatok+kiirt%C3%A1s%C3%A1hoz.pdf/ce937715-5cec-448c-9639-631071aed0b1>

IV.3.2 Állati tetem ártalmatlanítása

Az afrikai lópestis megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett állati tetem ártalmatlanná tétele állami feladat, amelynek végrehajtása iránt az állati tetem keletkezésének helye szerint illetékes főosztály intézkedik. A Tv. 24. §-ának (1) d) pontja szerint az főosztály járványügyi intézkedéseként elrendelt ártalmatlanná tétel díja a központi költségvetést terheli. A tetem és tetemrészek ártalmatlanná tételét a hatósági állatorvos ellenőrzése mellett kell végezni. A tetemeket 2. osztályba sorolt állati mellékterméket kezelő illetve feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Amennyiben a telep rendelkezik saját állati melléktermék égetővel, az állatok ártalmatlanítására hatósági állatorvos jelenlétében használható.

A 45/2012. (V.8.) VM rendelet 3. § (2) bekezdése és 10. § (5) bekezdése értelmében az állategészségügyi hatóság határozatot hozhat járványügyi intézkedés keretén belül a keletkező állati melléktermékek, fertőzött takarmány elföldelésére vonatkozóan. Az állati melléktermékek elföldelését a helyszínen vagy a megyei kormányhivatal készenléti tervében, a helyrajzi szám feltüntetése mellett a járási hivatal engedélyezi. Az intézkedés során figyelembe kell venni az adott terület adottságait valamint a környezetvédelmi előírások betartását.

Az állati melléktermékeket a x. mellékletben meghatározott üzemekben kell ártalmatlanítani. Az ártalmatlanná tételt végző üzem a végrehajtást követően elkészíti a számlát, amelyet felülvizsgálatra és jóváhagyásra megküld az ártalmatlanná tételt elrendelő, az állati melléktermék keletkezése szerint illetékes főosztálynak. Az főosztály az igazolt számlát köteles a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára haladéktalanul megküldeni.

Ártalmatlanná tétel elásás útján

Az elásás helyszínét a környezetvédelmi hatóság és a terület tulajdonosának egyetértésével a járási hivatal jelöli ki.

Az elásás nem érintheti a föld alatti vízkészleteket, vezetékeket, csatornákat.

Elásás előtt a tetemeket hatékony fertőtlenítőszerrel alaposan fertőtleníteni kell.

A tetemeket szállítóeszközzel kell az elásás helyére juttatni, nem pedig a földön vonszolva.

Az elföldelés helyén olyan mélygödört kell ásni, hogy a tetemekre legalább 50 cm vastag földréteg kerüljön.

A tetemek szállításánál használt járművet és eszközöket, valamint a közreműködő személyeket a tetemek lerakása után a helyszínen kell fertőtleníteni, a használt almot pedig el kell égetni.

Állati takarmány: a gyaníthatóan fertőzött takarmányt a tetemekkel együtt ártalmatlanítani kell, ha ez nem megoldható, el lehet égetni, vagy az alommal összekeverve fülleszteni kell.

IV.4. Intézkedések a betegség hivatalos megállapítása után:

IV.4.1. A járási főállatorvos elrendeli:

- Az érintett telephely és az istállók bejáratain, az „Állategészségügyi zárlat afrikai lópestis betegség miatt, idegeneknek tilos a bemenet” feliratú tábla elhelyezését
- a települési önkormányzat (fővárosban a kerületi) jegyző értesítését

- az érintett telephely valamennyi megbetegedett és afrikai lópestisre gyanús lóféléjének leölését,
- keletkezett hullák és hulladékok ártalmatlanítását
- szigorított fertőtlenítést,
- a védőkörzeten belül az érintett telephely köré húsz kilométer körben védőzóna létesítését,
- az intézkedések kiterjesztését a védőzónán belül,
- az Agrárminisztérium által elrendelt védőoltások az védőzónában lévő telephelyeken való végrehajtását,
- védőoltásban részesült lófélék tartós megjelölését,
- az érintett telephelyen tartott ebek laboratóriumi vizsgálatát,
- a beteg ebek kiirtását,

IV.4.2. A megyei főosztály:

- figyelemmel a járványügyi, meteorológiai, földrajzi vagy ökológiai tényezőkre az oltási kötelezettség alól felmentést adhat
- járványügyi, földrajzi, ökológiai, meteorológiai tényezők miatt vagy a telephelyről történt állatmozgásra figyelemmel kiterjesztheti a védőzóna létesítés

IV.4.3. Az Agrárminisztérium értesíti a szomszédos országot/országokat amennyiben a védőzóna az illető ország területére átnyúlik.

IV.4.4.1 Járványügyi nyomozás

A betegség gyanújának megállapításakor a járási főállatorvos köteles megkezdeni a járványügyi nyomozást a hatósági állatorvosok bevonásával.

A betegség megállapításakor a Főosztály folytatja a nyomozást a hatósági állatorvosok bevonásával.

IV.4.4.1 A járványügyi nyomozás alapelvei:

Fel kell deríteni:

azt az időtartamot, amely alatt az afrikai lópestis már felléphetett a telephelyen (szállítóeszközön, egyéb helyeken), mielőtt jelentették, vagy feltételezték a betegség megjelenését;

a telephelyen fellépett afrikai lópestis fertőzés lehetséges forrását kontaktgazdaságok felderítését;

azokat a személyeket, szállító eszközöket, termékeket, valamint eszközöket és anyagokat, akik, illetőleg amelyek a vírust a telephelyre behurcolhatták, vagy onnan esetleg továbbhurcolhatták.

A járványügyi nyomozást el kell végezni azon a tartási helyen, amelyben a betegség gyanúját vagy a betegséget megállapították,

amely(ek)ből a kórokozót kihurcolhatták. (a 14 napos lappangási időn belül történő szállítás esetén van-e afrikai lópestis gyanú a származási állományban),
amely(ek)be a járvány már továbbterjedhetett.

Ennek során ki kell deríteni, hogy a zárlat alatt álló helyről, a betegség megállapítása előtti feltételezhető leghosszabb lappangási idő alatt

személyek és járművek mozgásával vagy ragályhordozó tárgyakkal a vírus kikerülhetett-e, szállítottak-e lovat (lófélét) vágásra

A járványügyi nyomozást az Állategészségügyi Szabályzat 15. sz. függeléke szerint kell elvégezni. A járványügyi nyomozás során feltételezhetően fertőzöttként azonosított gazdaságokra is ki kell terjeszteni a szükséges korlátozó intézkedéseket.

A járványügyi nyomozás eredményét az OJK észére haladéktalanul meg kell küldeni e-mailben!

IV.4.4.2 A megyei főosztály feladata:

- elrendeli a járványügyi nyomozást,
- meghatározza a fertőzés vélhető időtartamát az érintett telephelyen,
- feltérképezi a szúnyog vektor előfordulási helyeit
- felderíti a lófélék az érintett telephelyre vagy telephelyről való mozgását a fertőzés kezdetétől
- ellenőrzi az elhullott lófélék megsemmisítési körülményeit, valamint azt, hogy az ebek hozzáférnek-e a tetemekhez

IV.4.5. Védőkörzet és ellenőrző körzet

IV.4.5.1. Az Agrárminisztérium és a NÉBIH

- az érintett telephely köré minimum száz kilométer sugarú körön belüli területre védőkörzetet rendel el
- a védőkörzet köré további ötven kilométer sugarú területen ellenőrző körzetet rendel el (amennyiben az adott területen az elmúlt tizenkét hónapban nem lett elvégezve a lófélék rendszeres immunizálása)
- értesíti a szomszédos országot vagy országokat amennyiben a védőkörzet határai kitolódnak a szomszédos ország határain túl
- a védő és ellenőrző körzet területére kéthetenként megismételt szúnyogirtást rendel el tavasztól az első téli fagyok beálltáig,
- a körzetek megadott kiterjedési méretein módosíthat (meteorológiai, ökológiai, földrajzi tényezőktől vektor előfordulásától, járványügyi nyomozás és a laboratóriumi adatoktól függően)
- kiterjesztheti a lófélék immunizálását és az immunizált állatok tartós megjelölését a védőkörzeten belül valamint a hatósági vizsgálatot kiterjesztheti az ellenőrző körzet területére,

IV.4.5.2. A megyei főosztály:

- a védőkörzeten belül értesíti a települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat jegyzőjét,
- a védőkörzet fő útjain „VÉDŐKÖRZETI ZÁRLAT AFRIKAI LÓPESTIS BETEGSÉG MIATT” feliratú táblát helyeztet el,
- az ellenőrzési körzet fő közlekedési útjain „ELLENŐRZŐ VÉDŐKÖRZETI ZÁRLAT AFRIKAI LÓPESTIS BETEGSÉG MIATT” feliratú táblát helyeztet el,
- a védőkörzet valamennyi telephelyére hatósági vizsgálatot rendel el,
- rendszeresen ellenőrzi a járványvédelmi készültséget, klinikai és szűrőpróbaszerű laboratóriumi vizsgálatokat végeztet, minderről jegyzőkönyvet készít,
- amennyiben a védőkörzeten belül nincs vágóhíd, kényszervágóhidat jelöl ki az ellenőrző körzeten belül,
- engedélyezi az ellenőrző körzeten belül található telephelyen kényszervágásra indokolt ló a védőkörzet kényszervágóhídján való levágását (amennyiben, ilyen nincs az ellenőrző körzetben),
- az ellenőrző zónában a lófélék immunizálása tilos,
- járvány kitörés esetén, a betegség felszámolását, előre elkészített készenléti terv alapján végzi,
- olyan intézkedéseket hoz, amivel az állattartókat folyamatosan tájékoztatja a megelőzés és leküzdés szabályairól.

IV.4.5.3. A járási főállatorvos

- engedélyezi kizárólag kényszervágás céljából a lófélék mozgatását védőkörzeten belül lévő telephelyekről,
- a szállítás a hatósági állatorvos felügyelete mellett történik

IV.4.6. Járványügyi intézkedések időtartalma

A járványügyi intézkedések legkevesebb 12 hónapig maradnak érvényben amennyiben az immunizálások megtörténtek

IV.4.7. Lófélék szállítása

- az AM/NÉBIH engedélyezheti a védő és ellenőrző körzetből a lovak kiszállítását,
- a szállítás helyén járási főállatorvos a beérkezett lóféléknek negyven napos karanténját rendeli el,
- a körzeteken belül (védőkörzet, ellenőrző körzet) a megyei főosztály engedélyezheti az azonos immunstátuszú állatok szállítását nem vakcinázott állatokat (kedvező eredményű előzetes vizsgálat után) nem vakcinázott állatok közé
- vakcinázott lóféléket vakcinázott lófélék közé feltéve, hogy
 - az állatokat immunizálásuk után tartósan megjelölték
 - a szállítandó állatokat a telephelyükön hatvan nappal korábban immunizálták

- az elszállítandó állatokat az előírt szállítási dokumentumok és a vakcinázás tényét bejegyezték a ló útlevelébe kísérik

IV.5. Nemzeti bejelentés

Az utasítási és információs láncnak megfelelően a járványvédelmi szervek haladék nélkül jelenteni kötelesek a felettes szerveknek és tájékoztatni a társhatóságokat.

Sajtóközlemények kiadásával az AM/NÉBIH tájékoztatja a közvéleményt és egyben védekezésre vonatkozó információkat szolgáltat az érintettek számára.

A helyi közegészségügyi hatóságot, a mezőgazdasági szervezeteket, egyéb érintetteket a Főosztályok közvetlenül tájékoztatják a madárinfluenza hatósági megállapításáról, a lehetséges veszélyekről és a szükséges teendőkről.

IV. 6. Nemzetközi bejelentés

A bejelentés szabályait a 113/2008.(VIII.30.) FVM rendelet tartalmazza.

Az afrikai lópestis megállapítása esetén a betegség magyarországi előfordulását az AM Élelmiszerlánc Felügyeleti Főosztálya haladéktalanul köteles bejelenteni a minisztérium vezetőinek, 24 órán belül pedig az OIE-nek és az EU Bizottságának, a Bizottságon keresztül az összes tagállamnak, valamint a szomszédos országoknak.

Közvetlenül a Bizottságnak kell legkésőbb a hét első munkanapján jelenteni a betegség másodlagos, hivatalosan megerősített kitörését.

A bejelentés az alábbi adatokat tartalmazza:

A bejelentés dátuma (év, hónap, nap)

A bejelentés időpontja (óra, perc)

A bejelentő ország

A betegség (esetleg vírustípus) neve

A kitörés sorszáma

A kitörés módja (elsődleges, másodlagos)

A jelenlegi kitöréshez kapcsolódó kitörések hivatkozási száma.

A telep, vágóhíd, szállítóeszköz, stb. pontos meghatározása (koordináta adatokkal)

Más, korlátozás alá vont területek

A hivatalos megerősítés dátuma

A gyanú megállapításának dátuma

Az első fertőződés lehetséges dátuma

A betegség eredete

A betegség leküzdésének érdekében tett intézkedések

A telepen lévő fogékony állatok faja, száma;

A telepen klinikailag beteg állatok száma

A telepen elhullott állatok száma

A levágott állatok száma

A telepen leölt állatok száma

A leölés befejezésének (becsült) dátuma

Az ártalmatlanított tetemek száma

Az ártalmatlanítás befejezésének (becsült) dátuma

IV.7. Kárbecslés

IV.7.1. A kártalanítási igény elbírálása:

A kártalanítási igényt a járási főállatorvos az általa lefolytatott becslési eljárás, továbbá a leölési határozat végrehajtásával megbízott hatósági állatorvos eljárási jelentése alapján bírálja el. Ha a kártalanítási igény jogalapjának és összegének megállapításához a rendelkezésre álló adatok nem elegendőek, a járási főállatorvosnak szakismerettel rendelkező intézmény vagy szervezet véleményét kell kikérnie.

Ha a rendelkezésre álló adatokból az állapítható meg, hogy a Tv. 55. §-ának (2) bekezdése alapján kártalanítás nem jár, a kártalanítást meg kell tagadni, és erről az állat tulajdonosát értesíteni kell. Amennyiben a kártalanítás megtagadásának alapjául szolgáló körülmények azt mutatják, hogy az állat tulajdonosa által elkövetett bűncselekmény miatt büntető eljárást kell kezdeményezni, a határozathozatalt a büntető eljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni. Ha a járási főállatorvos azt állapítja meg, hogy kártalanítás nem jár, a hatósági rendelkezésre leölt (levágott) állat felhasználható részeit - ha ennek állategészségügyi akadálya nincs - a tulajdonos rendelkezésére bocsáthatja, illetőleg értékesítését engedélyezheti.

IV.7.2 A kárbecslés szabályai:

A kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket - ha kártalanítást kizáró ok nem áll fenn - a járási főállatorvos becsléssel állapítja meg. A becslési jegyzőkönyv formanyomtatványát a x. melléklet tartalmazza. A becslési eljárást a leölési határozat végrehajtásával párhuzamosan meg kell kezdeni, de legkésőbb a végrehajtást követő három napon belül be kell fejezni. - A Tv. 55. §-ának (4) bekezdése szerint a kártalanítás alapja az állat, az anyag, az eszköz vagy a tárgy forgalmi értéke.

A betegségterjesztésre alkalmas anyagokat, tárgyakat és eszközöket, ha az egyes fertőző állatbetegségek elleni védekezési szabályok lehetővé teszik és alkalmas eljárással ártalmatlanná tehetők (pl.: hőkezelés, fertőtlenítés), annak elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár. Ezen felül nem jár kártalanítás az ÉLTV 55 § (2) pontjában meghatározottak szerint.

A becslési jegyzőkönyv mintáját a x. melléklet, a kártalanítási határozat mintáját a x. és x. mellékletek tartalmazzák.

IV.7.3. Eljárási jelentés

A leölési határozat végrehajtásáról az eljárással megbízott hatósági állatorvos köteles a járási főállatorvosnak három napon belül, két példányban vagy elektronikus úton írásos jelentést tenni. A jelentésben az eljáró állatorvosnak meg kell jelölnie a leölési határozat számát, a leölésre került és elhullott, továbbá elkülönített vagy zárt vágásra utalt állatok, fajtáját, ivarát, létszámát, egészségi állapotát; a megsemmisített anyagok, eszközök, tárgyak megnevezését, súlyát vagy darabszámát.

Közölni kell az állategészségügyi intézeti vizsgálati eredményről, az intézmény nevét, székhelyét, a vizsgálat időpontját és eredményét, továbbá az értesítő irat iktatószámát. Ennek hiányában a vizsgálat (húsvizsgálat) vagy boncolás eredményét írásban kell rögzíteni.

A leölési határozat végrehajtásáról készült jelentésben közölni kell, hogy mi történt a leölt és elhullott állatokkal - leölés, a leölt és elhullott állatok ártalmatlanná tétele, illetve leölés és/vagy zárt vágás -, továbbá az anyagokkal, eszközökkel, tárgyakkal (elégetés, fertőtlenítés).

A leölési határozat végrehajtásáról szóló eljárási jelentés mintáját a x. számú melléklet tartalmazza.

IV.8 Járványügyi szűrővizsgálatok

A szűrővizsgálatokat, a beküldendő mintákra vonatkozó feltételeket a NÉBIH határozza meg. A szűrőmunkák klinikai vizsgálatból, szerológiai mintaküldésből és virológiai mintaküldésből állnak. A szűrőmunkákat a hatósági állatorvosok és a kirendelt szolgáltató állatorvosok végzik, melyet területi alapon valamennyi telepre vonatkozóan el kell végezni. A szűrési munkák menetrendjét az OJK-val történő egyeztetést követően a HJK határozza meg. A szűrőmunkák végzése esetén a telepekre csak védőfelszerelésben, kéz és lábfertőtlenítés után lehet belépni. A felszerelésekre a mintavételnél leírt szabályokat kell alkalmazni.

A legfontosabb mozzanata a szűrési munkának állatok tulajdonosainak illetőleg gondozóinak felvilágosítása. A szűrési munka csak akkor éri el célját, ha sikerül – lehetőleg már az első alkalommal – segítőtársat nyerni az állat gondozója személyében. Gyakorlatilag nagyobb valószínűsége van annak, hogy az állat mellett állandóan ott tartózkodó személy veszi észre a betegség gyanúját, mint az időnként megjelenő szűrő állatorvos. Ezért fontos, hogy különösen az első vizsgálat alkalmával a szűrő állatorvos hosszabban foglalkozzon a dolgozókkal (betegség ismertetése, a felelősség elmagyarázása stb). A szűrés során gondolni kell arra, hogy a fertőző anyag eredetére, elterjedésére vonatkozóan nem gyűjthetünk-e valamilyen új adatot.

IV.9. Fertőtlenítési útmutató

Az állategészségügyi hatóság járványügyi intézkedésként fertőtlenítést rendelhet el. A fertőtlenítést a rendelkezésnek megfelelően és késedelem nélkül végre kell hajtani.

A fertőtlenítés célja:

környezet fertőződésének megelőzése (folyamatos-, illetve időszakos fertőtlenítés);
az afrikai lópestis leküzdése (a betegség alatti folyamatos, ismételt, előzetes fertőtlenítés).

A fertőtlenítés módjai:

- előzetes, amikor az állomány felszámolását, valamint alom eltávolítását követően az afrikai lópestis vírusának elpusztításával az adott kórokozóktól mentes környezetet kell kialakítani;
- zárlat feloldása előtt (de az előzetes fertőtlenítést követően legkorábban egy hét elteltével), a betegség leküzdésére tett intézkedés befejezésekor végfertőtlenítést kell végrehajtani.

Az állattartó köteles a fertőtlenítés elvégzésében közreműködni, a hatósági állatorvos utasításait végrehajtani (takarítás, a hullák elföldelése, stb.).

Bármely fertőtlenítés elvégzése szempontjából fontos, hogy

- a fertőtlenítést mindenkor alapos tisztogatás, takarítás előzze meg;
- a fertőtlenítéshez a célnak megfelelő, engedélyezett fertőtlenítő anyag kerüljön felhasználásra, az előírt technológia szerint.

A használt almot, trágyát, szennyvizet, a takarmányt, az állatok tartási helyét stb. a hatósági állatorvos utasításai szerint kell fertőtleníteni. A fertőtlenítés végrehajtását a hatósági

állatorvos irányítja és ellenőrzi. Fertőtlenítéskor be kell tartani a közegészségügyi, környezetvédelmi, munka- és balesetvédelmi előírásokat, valamint tekintettel kell lenni arra, hogy a fertőtlenítés az állatok egészségét ne károsítsa.

Fertőtlenítést csak olyan személyek végezhetnek, akik:

- megfelelő védőruhát és védőfelszerelést viselnek;
- munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek;
- a szükséges munkavédelmi-szakmai oktatásban részesültek.

Az afrikai lópestis leküzdésével kapcsolatos fertőtlenítés befejezése után, a terület elhagyása előtt fertőtleníteni kell a közreműködő személyeket és a fertőtlenítéshez használt eszközöket is.

A fertőtlenítés hatásosságát jelen Fertőtlenítési Útmutató előírásai, szigorított fertőtlenítés esetén a főosztály utasítása szerint kell ellenőrizni.

A zárlat alatt álló terület, bejárataihoz, a be- és kilépő személyek kezének és lábbelijének fertőtlenítésére alkalmas eszközöket kell helyezni. Az istállóból kilépő személyek lábbelijét és kezét, a zárlat helyéről kilépő személynek a ruháját is fertőtleníteni kell.

A fertőtlenítést szigorított módon a HJK által megbízott állatorvos jelenlétében és irányításával, a fertőtlenítési útmutatóban előírtak szerint kell elvégezni.